

Od 15 września restrukturyzacje pod nadzorem KAS

I. W Kodeksie spółek handlowych uregulowano przekształcenia spółek

22 sierpnia 2023 r. prezydent podpisał ustawę z 16 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, a także ustawę z 26 maja 2023 r. o uczestnictwie pracowników w spółce powstałej w wyniku transgranicznego przekształcenia, połączenia lub podziału spółek. W konsekwencji tego od 15 września 2023 roku obowiązują zmienione przepisy Kodeksu spółek handlowych (KSH), które dotyczą reorganizacji transgranicznych spółek. Niezależnie od tego wprowadzono także zmiany w obszarze krajowych rodzajów transformacji spółek. Zmiany te wynikają z potrzeby dostosowania polskich przepisów do prawa unijnego (implementacja i tak jest już mocno spóźniona).

II. Do skutecznego przekształcenia konieczna pozytywna opinia fiskusa

W ramach nowelizacji KSH ustawodawca dokonał zmian także w przepisach Ordynacji podatkowej. W konsekwencji tych zmian wprowadzono nowy obowiązek związany z uzyskaniem opinii od Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (Szefa KAS) w zakresie transgranicznego przekształcenia, połączenia albo podziału spółki (nowy art. 119zzl Ordynacji podatkowej). Przepis ten obowiązuje od 15 września 2023 roku. W przypadku braku takiej opinii lub odmowy jej wydania, co do zasady sąd rejestrowy odmówi wydania zaświadczenia o zgodności z polskim prawem transgranicznej reorganizacji i odmówi jej rejestracji.

Obowiązujące od połowy września zmiany w zakresie przekształceń spółek przewidują konieczność uzyskania potwierdzenia organu podatkowego, że zamierzone działania nie stanowią nadużycia prawa podatkowego, w tym w szczególności obejścia jego przepisów lub uzyskania nienależnych korzyści podatkowych. Brak takiej opinii może skutecznie zablokować przekształcenie.

III. Wniosek będzie składany do Szefa KAS poprzez sąd rejestrowy

Nowe przepisy przewidują, że wniosek o wydanie zaświadczenia o zgodności z prawem danej operacji transgranicznej jest składany wraz z wnioskiem o wydanie opinii właściwego organu podatkowego do jednego organu, to jest do sądu rejestrowego, który przekazuje ten wniosek do właściwego organu podatkowego. Szef KAS będzie wydawać opinię na wniosek złożony przez zarząd spółki. Wniosek o wydanie zaświadczenia zostanie przesłany do Szefa KAS przez sąd rejestrowy niezwłocznie po jego złożeniu przez zarząd zainteresowanej spółki. Co do zasady opinia powinna być wydana bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku przez Szefa KAS. W sprawach szczególnie skomplikowanych możliwe będzie jednak przedłużenie tego terminu maksymalnie o 3 miesiące.

IV. Fiskus oceni czy planowane przekształcenie nie jest ucieczką przed podatkiem

Celem opinii wydawanej przez Szefa KAS jest przedstawienie stanowiska dotyczącego zgodności operacji transgranicznej z przepisami prawa podatkowego. Szef KAS będzie przy tym dokonywał oceny, czy w danym przypadku istnieje uzasadnione przypuszczenie, że dokonanie transgranicznego przekształcenia, połączenia albo podziału spółki może: stanowić czynność lub element czynności określonej w art. 119a § 1 (chodzi o unikanie opodatkowania) lub być przedmiotem decyzji wydanej z zastosowaniem środków ograniczających umowne korzyści, lub stanowić nadużycie prawa, o którym mowa w art. 5 ust. 5 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (chodzi o nadużycie prawa w celu uzyskania nienależnych korzyści podatkowych). Dodatkowo, w ramach procedury wydania opinii lub odmowy jej wydania, Szef KAS potwierdzi, czy zaspokojone lub zabezpieczone pozostają zobowiązania pieniężne spółki wobec organów podatkowych. Badaniu podlegać będzie zatem okoliczność, czy wobec podmiotu nie toczą się postępowania egzekucyjne w zakresie podatków.

V. Za wydanie opinii przez Szefa KAS trzeba będzie zapłacić

Wniosek o wydanie opinii przez Szefa KAS będzie podlegał opłacie w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu złożenia wniosku. Obecnie kwota ta wynosi 1505 zł, zaś w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 roku wyniesie 2121 zł, a później 2150 zł. Opłatę uiszcza się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku, na rachunek organu właściwego w sprawach opinii. Opłata uiszczona w kwocie wyższej niż należna podlega zwrotowi w kwocie nadwyżki, nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia postępowania w sprawie wydania opinii.

VI. Opinia nie da gwarancji, że przekształcenie nie narusza prawa

Jeśli Szef KAS uzna, że dana reorganizacja nie stanowi nadużycia przepisów podatkowych lub unikania opodatkowania, to wyda opinię zgodnie z wnioskiem spółki. W przeciwnym przypadku odmówi jej wydania. Opinię lub odmowę jej wydania Szef KAS prześle do sądu rejestrowego, który na jej podstawie podejmie decyzję o wydaniu (lub nie) zaświadczenia o zgodności reorganizacji transgranicznej z prawem krajowym. Decyzję o odmowie wydania opinii przez Szefa KAS można będzie zaskarżyć do sądu administracyjnego. Spółka będzie miała także możliwość ponownego wystąpienia z wnioskiem o wydanie opinii w nowym postępowaniu, zwłaszcza gdy dojdzie do istotnej zmiany okoliczności. Należy jednak podkreślić, że wydanie opinii nie stanowi ostatecznego rozstrzygnięcia w zakresie prawidłowości rozliczeń podatkowych spółki w związku z reorganizacją. Opinia Szefa KAS nie stanowi też zaświadczenia w rozumieniu Ordynacji podatkowej. Mimo wydania opinii pozytywnej nadal możliwe są zatem kontrole i stwierdzenie nieprawidłowości w zakresie objętym wnioskiem.

VII. Wniosek o wydanie opinii trzeba będzie dokładnie uzasadnić

We wniosku o opinię konieczne jest przedstawienie m.in.: wyczerpującego opisu czynności oraz powiązań pomiędzy podmiotami w rozumieniu przepisów o cenach transferowych, wskazanie celów, których realizacji czynność ma służyć, ekonomicznego lub gospodarczego uzasadnienia czynności, skutków podatkowych, w tym spodziewanych korzyści podatkowych, numeru schematu podatkowego bądź wyjaśnienia, z jakich powodów uzgodnienie nie podlegało zgłoszeniu na podstawie przepisów o MDR. Jak z tego wynika, wniosek o wydanie opinii przez Szefa KAS wymaga bardzo szczegółowego uzasadnienia zarówno z punktu widzenia gospodarczego uzasadnienia transakcji, jak również wszelkich, potencjalnych skutków podatkowych planowanych działań.

MAREK SPORNY
Senior Tax Manager
w Dziale Doradztwa
Podatkowego BDO,
biuro w Poznaniu
+ 48 61 622 57 00
Marek.Sporny@bdo.pl

VIII. Opracowanie wniosku bez udziału ekspertów będzie praktycznie niemożliwe

Z uwagi na wymogi stawiane wnioskom o wydanie opinii Szefa KAS o przekształceniu, szczególną uwagę należy zwrócić na konieczność wskazanie celów, których realizacji czynność ta ma służyć, jak również ich ekonomicznego lub gospodarczego uzasadnienia. Podkreślić też trzeba, że z punktu widzenia przepisów, na których oparta jest opinia Szefa KAS, neutralne podatkowo są te reorganizacje, które są przeprowadzone z uzasadnionych przyczyn ekonomicznych. Oznacza to, że już na etapie planowania reorganizacji konieczne jest przedstawienie takiego uzasadnienia na piśmie w przekonujący sposób. Z przepisów wynika także, że jeszcze przed złożeniem wniosku do sądu rejestrowego, konieczne będzie zgłoszenie schematu podatkowego i uzyskania dla niego numeru (NSP). Opracowanie potrzebnej dokumentacji oznacza zatem nie tylko spory nakład pracy, ale także posiadanie szerokiej, wykraczającej poza ramy jednej organizacji wiedzy ekonomicznej i prawnej.

Niniejszy materiał
nie stanowi
wyczerpującej
informacji podatkowej,
ani nie stanowi
opinii podatkowej.
Przed podjęciem
jakichkolwiek decyzji
prosimy o zasięgnięcie
szczegółowej porady
podatkowej.

BDO to międzynarodowa sieć niezależnych firm audytorsko – doradczych, których współpraca koordynowana jest z centralnego biura w Brukseli. Początki BDO sięgają 1963 roku. W Polsce BDO działa od 1991 roku. Mamy 5 biur, w: Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach.

BDO od lat doceniane jest w prestiżowych Rankingach dotyczących działalności m.in. Działów: Audytu oraz Doradztwa Podatkowego.

Ostatnie wyróżnienia dla firmy dotyczą Rankingów:

Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej za 2022 rok:

■ I miejsce Najlepsza Firma Doradztwa Podatkowego w kategorii firm średnich

Rzeczpospolitej i Parkietu za 2022 rok:

■ Najbardziej Aktywna Firma na Giełdzie (IV miejsce)

■ Najlepsza Firma Audytorska (V miejsce)

■ Najlepsza Firma badająca spółki giełdowe (VI miejsce)

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, ul. Postępu 12, 02–676 Warszawa;
tel.: +48 22 543 16 00, fax: +48 22 543 16 01, e-mail: office@bdo.pl

BDO